

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра акушерства та гінекології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА З ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕНДОСКОПІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АКУШЕРСТВІ ТА ГІНЕКОЛОГІЇ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: «Медицина»

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

Завідувач кафедри, д.мед.н., проф. Гладчук І.З.

Завуч кафедри, д.мед.н., професор Волянська А.Г.,

к.мед.н., ас. Луцько Т.А.

к.мед.н., доц. Бикова Н.А.

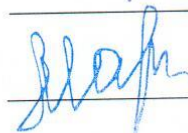
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри акушерства та гінекології
Протокол № 1 від 29.08.2024 р.

Завідувач кафедри

Ігор ГЛАДЧУК

Погоджено із гарантом ОПІ

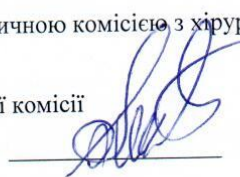

Валерія МАРІЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з хірургічних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 1 від 30.08.2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії

з хірургічних дисциплін ОНМедУ

Василь МІЩЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри акушерства і гінекології
Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____

Ігор ГЛАДЧУК

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри акушерства і гінекології
Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____

Ігор ГЛАДЧУК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів: 3,0 Годин: 90	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність 222 «Медицина» Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Денна форма навчання</i>
		<i>Вибіркова дисципліна</i>
		<i>Рік підготовки: 6</i>
		<i>Семестри XI – XII</i>
		<i>Лекції (0 год.)</i>
		<i>Семінарські (0 год.)</i>
		<i>Практичні (30 год.)</i>
		<i>Лабораторні (0 год.)</i>
		<i>Самостійна робота (60 год.)</i>
<i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i>		
<i>Форма підсумкового контролю – залік</i>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання.

Мета: закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих здобувачем вищої освіти в процесі вивчення дисципліни, формування елементів професійних компетентностей, відпрацювання вмій і навичок з дисципліни «акушерство та гінекологія».

Завдання:

1. Практична підготовка здобувачів вищої освіти із застосуванням сучасного обладнання, в тому числі симуляційного.

2. Оволодіння базовою технікою проведення ендокхірургічних втручань в акушерстві та гінекології.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК):

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4 – Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК5 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6 – Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7 – Здатність працювати в команді.

ЗК8 – Здатність до міжособистої взаємодії.

ЗК11 – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК16 – Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальних (СК):

СК1 – Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

СК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

СК6 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

СК7 – Здатність до діагностування невідкладних станів.

СК10 – Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

СК16 – Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1 - Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН2 - Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН3 - Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання

ПРН5 - Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (перелік 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН6 - Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (перелік 2).

ПРН7 - Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (перелік 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (перелік 2).

ПРН8 - Визначити головний клінічний синдром або симптом, яким обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (перелік 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН9 - Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (перелік 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН17 - Виконувати медичні маніпуляції (перелік 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН21 - Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН24. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

**У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:
Знати:**

- Основні принципи проведення ендоскопічних методів діагностики та лікування в акушерстві та гінекології.

Вміти:

- Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя.
- Оцінювати інформацію щодо діагнозу застосовуючи стандартну процедуру, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
- Визначати перелік необхідних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати (перелік 4).
- Виділяти провідний клінічний симптом або синдром (перелік 1).
- Встановлювати попередній діагноз, здійснювати диференціальну діагностику та визначати клінічний діагноз захворювання (перелік 2).
- Визначати принципи лікування захворювань, необхідний режим праці та відпочинку, характеру харчування (перелік 2).
- Діагностувати невідкладні стани (перелік 3).
- Використовувати навички комунікації та клінічного обстеження пацієнта.
- Виконувати медичні маніпуляції (перелік 5).
- Вести медичну документацію.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Гістероскопія в діагностиці гінекологічної патології. Гіперпластичні процеси ендометрія. Субмукозна міома матки. Внутрішньоматкова перетинка. Внутрішньоматкові синехії.

Тема 2. Гістероскопія оперативна. Показання та техніка проведення. Поліпектомія. Міомектомія. Резекція ендометрія. Сінехіолізис.

Тема 3. Діагностична лапароскопія. Ендоскопічна клінічна анатомія органів малого таза. Показання та техніка проведення

Тема 4. Оперативна лапароскопія при лікуванні жіночої неплідності та СХТБ. Причини жіночої неплідності та СХТБ. Сальпінгооваріолізис. Сальпінгостомія. Ексцизія ендометріюїдних гетеротопій. Хромогідротубація

Тема 5. Оперативна лапароскопія при невідкладних станах в гінекології. Позаматкова вагітність, апоплексія яєчника. Клініка, діагностика, тактика ведення. Невідкладна допомога. Передопераційна підготовка і післяопераційне ведення гінекологічних хворих.

Тема 6. Оперативна лапароскопія при доброякісних пухлинах жіночих статевих органів. Пухлини і пухлиноподібні утворення додатків матки. Оваріоектомія. Резекція яєчника. Тубектомія. Аднексектомія. Міома матки. Консервативна міомектомія. Гістеректомія. Показання до проведення, техніка виконання.

Тема 7. Ендоскопія в акушерстві. Використання ендоскопічних технологій при фето-фетальному трансфузійному синдромі, імуноконфлікті, ЗВУР, вадах розвитку плода. Фетоскопія, біопсія хоріона, амніоцентез, плацентоцентез, кордоцентез і біопсія шкіри плода. Вагітність і пухлини яєчників. Показання та особливості техніки проведення оперативної лапароскопії під час вагітності.

Тема 8. Кольпоскопія в діагностиці патології шийки матки.

Передракові захворювання шийки матки: класифікація. Проста та розширена кольпоскопія. Принципи проведення. Кольпоскопія під час вагітності. Особливості стану шийки матки при вагітності. Диференційна кольпоскопічна діагностика: децидуоз шийки матки, рак шийки матки.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	Семінари	практичні	Лабораторні	СРЗ
Тема 1. Гістероскопія в діагностиці гінекологічної патології.	12	0	0	4	0	8
Тема 2. Гістероскопія оперативна	12	0	0	4	0	8
Тема 3. Діагностична лапароскопія	6	0	0	4	0	2
Тема 4. Оперативна лапароскопія при лікування жіночої неплідності та СХТБ..	12	0	0	4	0	8
Тема 5. Оперативна лапароскопія при невідкладних станах в гінекології.	12	0	0	4	0	8
Тема 6. Оперативна лапароскопія при доброякісних пухлинах жіночих статевих органів.	12	0	0	4	0	8
Тема 7. Ендоскопія в акушерстві	12	0	0	2	0	10
Тема 8. Кольпоскопія в діагностиці патології шийки матки.	12	0	0	4	0	8
Всього:	90	0	0	30	0	60

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять.

Лекційні заняття не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять.

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять.

№	Тема	К-ть годин
1.	Тема 1. Практичне заняття 1. Гістероскопія в діагностиці гінекологічної патології. Гіперпластичні процеси ендометрія.	2
2	Тема 1. Практичне заняття 2. Гістероскопія в діагностиці гінекологічної патології. Субмукозна міома матки. Внутрішньоматкова перетинка. Внутрішньоматкові синехії.	2
3.	Тема 2. Практичне заняття 3. Гістероскопія оперативна. Показання та техніка проведення. Поліпектомія. Міомектомія.	2

4	Тема 2. Практичне заняття 4. Гістероскопія оперативна.. Резекція ендометрія. Сінехіолізіс.	2
5.	Тема 3. Практичне заняття 5. Діагностична лапароскопія. Ендоскопічна клінічна анатомія органів малого таза.	2
6.	Тема 3. Практичне заняття 6. Діагностична лапароскопія. Показання та техніка проведення	2
7.	Тема 4. Практичне заняття 7. Оперативна лапароскопія при лікуванні жіночої неплідності та СХТБ. Причини жіночої неплідності та СХТБ.	2
8.	Тема 4. Практичне заняття 8. Сальпінгооваріолізіс. Сальпінгостомія. Екцизія ендометриодних гетеротопій. Хромогідротубація	2
9.	Тема 5. Практичне заняття 9. Оперативна лапароскопія при невідкладних станах в гінекології. Позаматкова вагітність, Клініка, діагностика, тактика ведення. Невідкладна допомога.	2
10.	Тема 5. Практичне заняття 10. Апоплексія яєчника. Клініка, діагностика, тактика ведення. Невідкладна допомога. Передопераційна підготовка і післяопераційне ведення гінекологічних хворих	2
11.	Тема 6. Практичне заняття 11. Оперативна лапароскопія при доброякісних пухлинах жіночих статевих органів. Пухлини і пухлиноподібні утворення додатків матки. Оваріоектомія. Резекція яєчника. Тубектомія. Аднексектомія.	2
12.	Тема 6. Практичне заняття 12. Міома матки. Консервативна міомектомія. Гістеректомія. Показання до проведення, техніка виконання.	2
13.	Тема 7. Практичне заняття 13. Ендоскопія в акушерстві. Використання ендоскопічних технологій при фето-фетальному трансфузійному синдромі, імуніконфлікті, ЗВУР, вадах розвитку плода. Фетоскопія, біопсія хоріона, амніоцентез, плацентоцентез, кордоцентез і біопсія шкіри плода. Вагітність і пухлини яєчників. Показання та особливості техніки проведення оперативної лапароскопії під час вагітності.	2
14.	Тема 8. Практичне заняття 14. Кольпоскопія в діагностиці патології шийки матки. Передракові захворювання шийки матки: класифікація. Проста та розширена кольпоскопія. Принципи проведення.	2
15.	Тема 8. Практичне заняття 15. Кольпоскопія під час вагітності. Особливості стану шийки матки при вагітності. Диференційна кольпоскопічна діагностика: децидуоз шийки матки, рак шийки матки..	2

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№ п/п	Види СРЗ	К-ть годин
1	Тема 1. Підготовка до практичних занять 1-2	8
2	Тема 2. Підготовка до практичних занять 3-4	8
3	Тема 3. Підготовка до практичних занять 5-6	2
4	Тема 4. Підготовка до практичних занять 7-8	8
5	Тема 5. Підготовка до практичних занять 9-10	8

6	Тема 6. Підготовка до практичних занять 11-12	8
7	Тема 7. Підготовка до практичних занять 13	10
8.	Тема 8. Підготовка до практичних занять 14-15	8
	Всього годин	60

7. Методи навчання

Практичні заняття: вирішення клінічних ситуаційних задач, інструктаж та відпрацювання методики виконання ендокхірургічних втручань на симуляційних муляжах.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, демонстрація виконання медичних маніпуляцій, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

- Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
  - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі
  - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
- Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
  - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
  - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
- Оцінювання роботи із пацієнтами з теми заняття:
  - методи: оцінювання: а) комунікативних навичок спілкування з пацієнткою, б) правильність призначення та оцінки лабораторних та інструментальних досліджень, в) дотримання алгоритму обстеження, г) обґрунтування клінічного діагнозу, д) складання плану лікування;
  - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
«5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворої жінки та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворої та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворої та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
«2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні

ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворої та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів

B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до практичних занять
- Матеріали до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні клінічні завдання

11. Перелік теоретичних питань для підготовки до заліку

1. Гістероскопія в діагностиці гінекологічної патології.
2. Гістероскопія. Показання та техніка проведення.
3. Гістероскопія в діагностиці та лікуванні гіперпластичних процесів ендометрія.
4. Гістероскопія в діагностиці та лікуванні субмукозної міома матки.
5. Гістероскопія в діагностиці та лікуванні внутрішньоматкової перетинки та внутрішньоматкових синехій.
6. Діагностична лапароскопія. Ендоскопічна клінічна анатомія органів малого таза.
7. Діагностична лапароскопія. Показання та техніка проведення.
8. Оперативна лапароскопія при лікуванні жіночої неплідності.
9. Оперативна лапароскопія при СХТБ.
10. Оперативна лапароскопія при невідкладних станах в гінекології. Апоплексія яєчника.
11. Оперативна лапароскопія при невідкладних станах в гінекології. Позаматкова вагітність.
12. Оперативна лапароскопія при пухлинах додатків матки.
13. Оперативна лапароскопія при міомах матки.
14. Ендоскопія в акушерстві.
15. Вагітність і пухлини яєчників. Показання та техніка проведення оперативної лапароскопії під час вагітності.
16. Фетоскопія, біопсія хоріона, амніоцентез, плацентоцентез, кордоцентез і біопсія шкіри плода.
17. Вагітність і пухлини яєчників. Показання та особливості техніки проведення оперативної лапароскопії під час вагітності.
18. Кольпоскопія в діагностиці патології шийки матки.
19. Проста та розширена кольпоскопія.
20. Особливості стану шийки матки при вагітності. Кольпоскопія під час вагітності.
21. Передопераційна підготовка і післяопераційне ведення гінекологічних хворих після ендохірургічних втручань.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Ендоскопічна хірургія: навч. посіб. / В.М. Запорожан, В.В. Грубнік, Ю.В. Грубнік, А.В. Малиновський та ін.; за ред. В.М. Запорожана, В.В. Грубніка. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 592 с
2. Акушерство та гінекологія : нац. підручник для медичних ВНЗ IV рівнів акредитації у 4 т.// Нац. підручник у 4 томах / Запорожан В. М., Татарчук Т.Ф., Гладчук І.З., Подольський В.В., Рожковська Н.М., Марічерда В.Г., Волянська А.Г. .-К.: ВСВ «Медицина», 2017. - 696 с.

3. Клінічне акушерство та гінекологія: навч. посіб.: пер. 4-го англ. вид. / Браян А. Магова, Філіп Оуен, Ендрю Томсон; наук ред. пер. Микола Щербина. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – X, 454 с.
4. Навчальний посібник з акушерства (за ред. І.Б. Венцківської, В.П. Лакатоша, В.М. Куца). – К., 2018. – РА-ГАРМОНІЯ – 210 с.
5. Акушерство і гінекологія: у 2-х книгах.- Книга 1. Акушерство: підручник (ВНЗ III-IV: р.а.) / В.І. Грищенко, М.О. Щербини та ін. - К.: Медицина, 2020.- 424 с.

Додаткова:

1. Запорожан В.М. Симуляційна медицина. Досвід. Здобуття. Перспективи: практич. порадник / В.М. Запорожан, О.О. Тарабрін. – Суми: Університет. Книга, 2018. – 240 с.
2. Гінекологія: керівництво для лікарів./ В.К. Ліхачов. – Вінниця: Нова Книга, 2018.- 688 с.
3. Акушерство і гінекологія: у 2-х книгах.- Книга 2. Гінекологія: підручник (ВНЗ III-IV: р.а.) / В.І. Грищенко, М.О. Щербини та ін. - К.: Медицина, 2020.- 376 с.
4. 2011 IFCPC кольпоскопічна термінологія. Роз'яснення щодо практичного використання.- К.-«Поліграф плюс», 2018.- 62 с.
5. Збірник ситуаційних задач та тестових завдань з гінекології : навчальний посібник / А. Г. Волянська, Г. Л. Лавриненко, Н. А. Бикова та ін.; за ред. проф. І. З. Гладчука. – Одеса : Олді+, 2024. – 310 с.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. <https://www.cochrane.org/> - Cochrane / Кокрейнська бібліотека
2. <https://www.acog.org/> - Американська Асоціація акушерів та гінекологів / The American College of Obstetricians and Gynecologists
3. <https://www.uptodate.com> – UpToDate
4. <https://online.lexi.com/> - Wulters Kluwer Health
5. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/> - Національний центр біотехнологічної інформації / National Center for Biotechnology Information
6. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/> - Міжнародна медична бібліотека / National Library of Medicine
7. <https://www.thelancet.com/> - The Lancet
8. <https://www.rcog.org.uk/> - Королівська Асоціація акушерів та гінекологів / Royal College of Obstetricians & Gynaecologists
9. <https://www.npwh.org/> - Практикуючі медсестри з охорони здоров'я жінок / Nurse practitioners in womens health
10. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
11. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
12. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
13. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
14. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
15. www.gmc-uk.org- General Medical Council (GMC)
16. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
17. www.euro.who.int - Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я